

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak	
Melyben:	Vidéken:
1 hónap 60 f.	1 hónap 1 K --
3 hónap 1 K 80 .	3 hónap 3 --
6 hónap 2 K 60 .	6 hónap 6 --
1 évre 4 K 20 .	1 évre 12 --

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dobánytörszékben.

P. Kolb beszéde a sajtókérdésről.

„Soha magaszatosabbat nem írtak e földön, mint amikor János evangélista ezzel kezdé evangéliumát: „Kezdetben vala az Ige... és az Ige testté lón” és amidőn így szól: „Ez Ige a világ világossága vala”. Isten maga az igazság. Isten maga az igazságnak a legtökéletesebb megnyilatkozása: vagyis az Ige. És ez az Ige — a világ világossága.

De igévé akar lenni a hazugság szelleme is, a pater mendaci. És ugyanaz az evangélista a Szentírásnak végén lefesti nekünk a hazugság szellemét, mely igévé akar lenni a földön:

„És láték — mondja — a tengerből feljönni egy vadállatot, melynek hét feje vala és tíz szarva és szarvain tíz korona és a fején a káromlás nevei... És hasonlót vala a párduchoz és lábai, mint a medvelábak és szája, mint az oroszlán szája... És adaték neki nagy dolgokat és káromlásokat szülő száj. És fölnyitá száját káromlásra Isten ellen, hogy káromolja az Ő nevét és hajlékát és azokat, kik mennyben laknak. És adaték neki, hogy harcoljon a szentek ellen... És hatalom adaték neki minden nemzetségen és népen, nyelven és nemzeten. És imádák őt mindnyájan a föld lakói... és mondák: Kicsoda hasonló ez állathoz? és ki harcolhat vele?...”

Az igének harca az Ige ellen, a hazugság igéjének az igazság igéje ellen, egyike a legősibb, legmélyebb, leghatalmasabb, legjelentősebb küzdelmeknek az emberiség ölében, mely azonban bármily régi, napjainkban egészen sajátos alakot öltött. Ko-

runknak Isten- és Krisztusellenes napisajtójában testesül meg a hazugság szelleme, melyről szent János ír megdöbbentően találó hasonlatossággal.

Valamint az az állatszörny a tenger sötétjéből tiszzeresen megkoronázva, úgy lép ki a hajnali szürkület homályából a hazugság sajtója az éj királynőjeként, fölértesítve a szellemnek és a technikai haladottságnak minden drágaságával.

És mialatt az emberiség még álmat alussza, a szolgálattevőknek nagy serege sűrű-forog körülötte, engedelmeskedve parancsolatának. Miniszterek és államférfiak hajlonganak előtte, beavatják terveikbe és esedeznek segítségért és támogatásért; uzsorások és a nép kizsákmányolói hordják elébe ajándékaikat; tudósok és tanárok körmölnek éj hosszát zsoldjában, hogy az igazságot csalásnak s a hazugságot igazságnak tüntessék föl; költők és művészek, pénzért eladók, a géniusz fényes sugaraival szönek át számára minden bünt. Az elektromos áram az ő számára hírekkel meg rakodva fut végig hegyen-völgyön, tengereken, a munkáskezeknek ezrei öntik érbe igéit, zakatolnak a gépóriások, zúgnak a kerekék — míg végre ő — egy és ugyanaz — millió és millió példányban, mintegy utánozva Isten mindenütt jelenlétét, megjelenik a föld minden zugában... Valóban tíz királyi korona ékesíti fejét.

„Hatalom adatott neki minden népek és nemzetek és nyelvek és országok fölött.” Nincsen ország, nincsen város, nincsen falu, nincsen ház, melybe ez a sajtó be ne vonulna.

Ahova lépsz, ahova nézel, újságot kínálnak feléd.

És milyen szenvedéllyel fogadják naponta az emberek. Már a reggeli testi táplálék előtt égő szomjjal habzsolják tartalmát. Ez az első szellemi tápláléka az államférfinak csakugy, mint a tanárnak, az egyszerű polgárnak, a nagy tőkésnek, a munkásnak, a kocsisnak a bakon, a kofának sátra alatt, a szakácsnének a tűzhelynél. A nagy világfürdők reggel: mint egy óriási olvasóterem, a vasuti kocsik: olvasótermek, a kávéházak: olvasótermek és falun — csoportba ülnek este és áhitattal olvassák az újságot.

Az újság hatása alatti kezdi az ember a napot s azzal kezében alszik el.

És ez történik napról-napra, óráról-órára, évről-évre. És az újság áthatja az ember gondolkozását, érzéseit, ítéletét, világnézetét és cselekvését.

És mivel hatja át, milyen táplálékot nyújt neki ez a sajtó? Az Apokalipszis prófétájával felülhetünk: „És fölnyitá száját, káromkodásra Isten ellen, hogy káromolja az Ő nevét és hajlékát és azokat, kik a mennyben laknak és harcoljon minden ellen, ami szent.”

És lefesti a szónok, hogyan harcol ez a sajtó, a szellem, a a gúny, a kipellengérezés, a gyűlölet, tagadás, fordítás, tudomány s az írástechnika minden fegyverével Isten léte, kormányzása, törvényei, igazságszolgáltatása, megtestesülése, megváltói működése, az ő hajléka: az egyház és ennek működése, szervezete és tanai ellen; leszólja a mi szent, nemes és jó; dicsőíti, ami az erkölcs ellen van; ve-

zérctekkekben megtámadja az egyházat s minden Istentől származó tekintélyt, hírekben elferdíti a tényeket, tárcákban szolgálja az érzékiséget, hirdetésekben a kerítést. S mivel mindezekben leginkább a katólikus egyházat találja magával szemben, ez ellen fordul a leghevesebben.

És milyen eredménnyel teszi mindezt? Megmérgezi az emberek gondolkodását és érzéseit, kizsájtja a közvéleményt, befolyásolja a kormányzást, politikát, törvényhozást, a választást, a gazdasági viszonyokat, egyszóval az embereket s intézményeket átfőrné a maga hasonlóságára. Hiába tehát az-isko., a kisiskola, a köznevelőiskolá és főiskola, amit ezek 6, 12 vagy 18 esztendő alatt esetleg építenek, azt lerontja és átfőrné a maga életfolyamán a sajtó.

Egy kis hetilapot, melynek csak 2000 előfizetője van, 8—10000 ember olvas hetenként. Hol az a szöszék, hol az prédikáló pap, akinek hetenként 10.000 hallgatója volna. Most már képzeljük el a 80—100.000 példányban megjelenő nagy lapoknak, a 20—30.000 példányban megjelenő középszerű lapoknak hatását, melyeket milliók meg milliók olvasnak naponta, naponta kétszer!

Valóban: Kicsoda hasonló ez állathoz és ki harcolhat vele?...

Nem küzdhet meg vele a pap, nem a misszionárius, mert melyik prédikálhat nap-nap után, kunyhóban és palotában, államférfinak és tanárnak és kereskedőnek és kézművesnek és parasztnak, öregnek és ifjúnak, férfinak és nőnek egyszerre.

Nem küzdhet meg vele az

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VÁSZONÁRUHÁZA,
BARÁTOK ÉPÜLETE

NAGY RAKTÁR:

menyasszonyi kelegyek

intézeti fehérneműkből.

Olesó szabott árak mellett.

Mai lapunk 4 oldal.

iskola, mert az iskolából kinő az ember, a sajtóból soha; az iskola tart szünetet, a sajtó soha. Nem küzdhet meg vele más hatalom, csak egy: a katolikus sajtó!

Erdőtöljes szavakkal vázolta ezután a szónok a katolikus sajtó nagy hivatását és jelentőségét, de hozzátette, hogy „egy Cicerónak és Demosthenesnek, egy Aranyaszájúnak és Ambroziusnak minden ékesessége együttvéve sem elegendő ahhoz, hogy méltóképpen elénk állítsa a katolikus sajtónak szélességét, jelentőségét és fontosságát napjainkban.”

A főkapitány nyilatkozata.

Az Est és a Népszava tegnapi számai oktanul támogatják rendőrfőkapitányunkat, mert a helybeli eszperantistáknak nem engedett eszperantó — tehát a hatóság által ellenőrizhetetlen nyelven négyülést tartani. Erre a főkapitányt a törvény kötelezi. A támadó cikkek a főkapitány privát véleményébe kapaszkodnak bele, melyekre a főkapitány a következőket válaszolja: „Az Est” folyó hó 2-iki számában „A rendőrfőkapitány kritikája az eszperantó”-ról, „Tolvajnyelvet tanít a polgármester” című szándékos és rosszakaratu ferdtésével szemben a való tényállás, — melyet korántsem magyarázatul vagy mentegetéskép adok elő, teljesen az igen tisztelt szerkesztőre bízom, hogy ezen soraimat leközzölje, avagy ehelyett célszerűbbnek tartja-e a kérdéses cikk beklüldőjét megfelelő módon kioktatni — a következő:

Körülbelül egy héttel ezelőtt két munkáskülső ember jelent meg

előttem és az Esperanto-egylet nevében arra kért, hogy adjak engedélyt ahhoz, hogy az Esperanto nyelv propagandája okából nyilvános gyűlést tarthassanak, azon Esperanto nyelven költeményeket szavaltassanak, beszédet tarthassanak. Arra a kérdésemre, hogy az egylet alapszabályai belügyminiszteri jóváhagyó záradékkal el vannak-e látva? — tagadó választ kaptam, s így kijelentettem, hogy a nyilvános gyűlés nem tartható meg.

Eljárásomat a két munkásnak bővebben is megmagyaráztam s közbe hozták kérdést intéztem s a kapott válaszból arról győződtem meg, hogy nem a tudásvágya hajtja őket az Esperantó, szerintem kétes értékű, megtanulására, hanem az, hogy egymás közt, egy a munkaadó által nem értett nyelven, kvazi tolvajnyelven, érintkezzenek. Ezt a nézetemet nem ugyan, mint a kívánt négyülés meg nem tarthatóságának okát, hanem mint egyéni nézetemet előtűk ki is fejeztem azaz, hogy eszem ágában sincs őket bármitéle nyelv megtanulásában megakadályozni, de rájuk nézve hasznosabbnak tartom, ha valamely élő nyelvet tanulnak meg, hiszen az Esperanton kívül más nemzetközi nyelvszisztémák is léteznek, amelyek a saját álláspontuk szerint a legkönnyebben elsajátíthatók s a legelőkeltebbek.

A munkások ezután anélkül, hogy beadványt intéztek volna hozzám s ennek következményeképpen anélkül, hogy írásbeli határozatot kellett volna hoznom, bár sajnálták a már elkészített hirdmények költségeit, tölem egész nyugodtan eltávoztak.

Ez a való tényállás.

Bár távolról sem tartom magam rendőrlángésznek, a kérdéses cikk első öt sora meggyőzött arról, hogy eljárásom nemcsak szabályos, de helyes is volt s ahhoz igazán nem kell rendőrlángésznek lennem, hogy kitaláljam azt, hogy a tudósítót cirke megírásánál a cikk minden sorából kitűnő rosszakaraton kívül a hasznosvágy s ennek keretében a soronkénti honoráriumvágy is sarkalta, mert ellenkező esetben a szó-

ban forgó ügyre nézve nálam is kérdéseskedett volna, amit meg kell tenni nem tartott tudósítói kötelességben állónak.

Végül még csak annyit jegyeztek meg, hogy az ügyet egyáltalán nem tartom fontosnak s előbb utóbb az igen tisztelt szerkesztőség is meg fog győződni arról, hogy némely székesfehérvári tudósítások nem pusztán színezettek, hanem a való-ságot meg sem közelítők.

Székesfehérvár, 1918. évi október hó 1 én.

Teljes tisztelettel
Ságy, rendőrfőkapitány.

SZELHÁMOS VENDÉG a Fekete Sasban.

Tegnap déltájban a Nagy Sándor-utcában egy negyven év körüli uriasan öltözött ember megfogott két kis gyermeket.

— Gyertek velem kis fiúk, kaptok finom ebédet, meg cukrot is.

A gyerekek engedtek a csábításnak és bementek a kedveskedő bácsival a Fekete Sas éttermébe. Asztalhoz ültek és az idegen ur finom ebédet rendelt, elette szeretettel a gyermekeket s maga is jó étvágygyal evett.

— Milyen szerető családapa! — mondták a szomszédasztalnál ülők.

Aztán édességeket rendelt az ur a gyermekeknek, magának pedig szivart és rágyujtván fölállt. Jöb közének mutató új-jával nyájasan megfenyegette a gyermekeket, hogy szépen üljenek az asztalnál amíg ő kimegy. És kiment.

A kisfiúk szépen ültek, jól viselték magukat, dacára, hogy a papa kissé hosszasan kint maradt. A főpincér nem viselte magát

szépen, mert odament a fiúcskákhoz és megkérdezte a nyugyobbított:

— Pubika, hova ment az apuka?

— Az apuka?

— Igen. Az az ur, akivel idejöttek?

— Az nem az apuka.

— Ne-e-em? Hát ki?

— Azt én nem tudom. A bácsi az utcán mondta, hogy jöjünk utána és bevezetté ide. Pedig otthon kikapunk, ha nem sietünk haza.

A főpincér arckifejezésén egy kis változás állott be. Viszketett a fejbubája s ő olyan, hogy ahol viszket, ott megvakarja.

A gondszerező családapának nézett svihák egészen olcsón nagyszerűen megebédelt s fizetés helyett otthagya a két csöppset zálogba. Az olcsó ebédelésnek egyik legújabb fajtáját jószívűséggel párosítva mutatta be nálunk a svihák ur.

HIREK.

— Nemes adomány. Egy fiatal, nemesszívű uriaszony jó-sága folytán szép alapítványhoz jutott Székesfehérvár. *Kuthy Józsei*, a berlini Ohrenstein és Koppel cég főtisztviselőjének, *dr. Kuthy József* főigazgató fiának felesége, *Guadalupe de Sierra Lupita* dúsgazdag mexikói leány súlyos operáció következtében meghalt. Operáció előtt német és spanyol nyelven végrendeletet készített, melyben megemlékeztet férje szülővárosáról is oly módon, hogy 10000 márkát hagyott a városra, melyből alapítvány létesítendő s annak évenkénti kamatait szegény árva leányok között osszák szét. Ezzel emlékeztet meg

A rádzsák földjén.

A „Fejermegyei Napló” eredeti tárcája.

Írta: Agoston Mihály.

(15)
Az éhség és a döghalál elleni küzdelemben ma olyan heroikus munkát fejtenek ki az angolok Indiában, ami mély tiszteletet kell, hogy ébresszen az európai nemzetekben irántuk. Ma a legkisebb városban már van pl. kórház ugy a benszülöttek, mint az európaiak részére, melyekben az ápolás a szegény benszülöttek részére teljesen ingyenes. A belpolitikosok és egyéb fertőzöttek részére külön kórházakról gondoskodtak az angolok, melyekben e szerencsétlenek szakszerű gyógykezelésben részesülnek. Négy éve annak, hogy a kalkuttai kormányzóság egy szigorú rendeletet adott ki, mely szerint fekélyes koldusoknak és fertőzött egyéneknek tilos az utcákon és egyéb nyilvános helyeken mutatkozniuk. Minden kórház mellett külön fertőtlenítő intézetről gondoskodtak az angolok, melyekkel lehetővé tették a döghalál (pestis) helyhez kötését.

Szigoru óvintézkedéseket és zárlati rendszert honosítottak meg

szerte a nagy birodalomban, melyekhez hozzá járult még Indiának csatornákkal és vasutakkal való behálózása, mindez ma már a minimumra redukálja úgy az éhhalál, mint a pestis áldozatait, amelynek pedig régebben százezrek, sőt milliók estek áldozatul. Az éhségre ma már csak egyes apróbb helyeken üti fel a fejét a gyors segélyakcióval azonban hamar elejét veszik az angolok. A pestis pusztítása különösen a nyugati részekben (Bombay vidékén) az újabb időkben ismét nagyobb mérvet öltött (1907-ben másfél millió, 1911 januártól július hónap végéig 65000 ember pusztult el döghalálban) de a profilaktikus intézmények minden főkéletlenségük mellett is eléggé hatásosak annyiban, hogy a pestisnek egyik tartományból a másikba való áthurcolása a ritkaságok közé tartozik.

Ha az angolok által létesített ilyen nagy egészségügyi misszió mellett is dühbő Indiában a pestis és milliószámra szedi áldozatait, mi történnék akkor, ha valóban a benszülöttek indolenciája érvényesülne, melyel azok hadat üzennek minden haladásnak és jó szándék-nak? Erre jobb nem is gondolni! Egy az utolsó három-négy évhez hasonló aranyu dögvész legalább

is feléve szállítaná le India lakosságát.

Benszülött különösen a külvárosokban borzalmasan piszkos, a tisztaságra abszolút semmit nem ad. Gyermekjei egésznap a puszta földön a szemét és a férgek között henteregne. A hullákról átszálló legyek és más rovarok gyorsan terjesztik a dögvészt és védekezésről épen a benszülött lakosság indolenciája folytán még a legszigorubb egészségügyi akció mellett sem lehet szó. Az indust ugyszólván lehetetlen leszoktatni arról, hogy a szemetet ne az utcára dobja, hanem egy meghatározott helyre. Mindez ott még új dolog. A sürli lakosság nyomorgása, szegénysége leirhatatlan és borzalmas képét tárja elénk az emberi szenvedéseknek. A legtöbb szegény ember naponta egy maréknyi rizszel kénytelen beérni gyermekei pedig az utcákon és a bazárok (piaci árusok) közelében eldobott banána és egyéb gyümölcs hájjakat rágcsálják. Ennek különben mélyen fekvő gazdasági okai is vannak, melyek a benszülöttek lustasága, dologtalansága mellett a rossz angol gyarmati politikára vezethetők vissza.

Nem kell feladni — mint ahogy leírásom elején említettem is — hogy az angoloknak nagy kormány-

zati sikereik mellett nagy hibáik is vannak, melyek elmondhatni, hogy káros kihatással vannak India ügy gazdasági, mint politikai fejlődésére. A fentebb említett nagy kormányzati sikerek mellett tehát semmiképpen sem szabad szemet hunyoni a hibáknak!

Az angolok egyik óriási hibája főleg abban áll, hogy sehoggy sem tudnak behelyezkedni India társadalmi viszonyaiiba, quasi nem azonosítják magukat a benszülöttek szokásaival és szokásjogon kialakult intézményeivel. Egyszóval barbárok-nak tartják őket még azokban a tulajdonságaikban is, amelyek bár exotikusak és természeteszerűek, de hasznosak. Lehetetlenség is egy európai északi nemzetnek megérteni minden vonatkozásukban a tropusok forró vért felait.

Nekünk európaiaknak talán sohasem jutott eszünkbe komolyan foglalkozni azzal, hogy a kultura szolgáltatásban nekünk is csak ugy megvannak a maguk barbár szokásai, eszközei, intézményei, amelyekől viszont a hindu fordul el megvetéssel. Mi nem tudjuk, hogy minkbe kerül az, hogy lábunkat kemény bőrlábbeliekkel nyomorítjuk meg, a kecsességért és az izlésért pedig egészségünket és testi épségünket is képesek vagyunk feláldozni.

ama szép napokról, melyeket férje oldalán városunkban töltött. A nemes tett beszél, magasan felülmúlva minden dícsérő szót, melyekkel az élte hajnalán: elhunyt asszony jószívűségét és: fenkölt gondolkodását méltatni igyekezünk.

— **Doktorrá avatás.** Porász L. Dezso helybeli orvostanhallgatót f. hó 4-én avatják a budapesti tudományegyetemen doktorrá.

— **Nyugalomban.** Dr. Lehotzky Imre nagylángi kórorvos, beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét.

— **Gróf Cziráky Béla emlékezete.** Győrött a Rábaszabályozó Társulatnak ünnepe lesz 4-én. Ekkor leplezik le gróf Cziráky Béla volt fejérmegyei és székesfehérvári főispánnak emléktábláját. A volt főispán, mint a társulat elnöke, hervadtallan érdemeket szerzett a város kulturmunkájával a Rába szabályozásánál. A kiváló elnök emlékének megőrzésére szép ünnepség keretében fog megtörténni, melynek jelentőségét nagyban emeli a király képviselőjének herceg Pálffy Miklósnak a megjelenése. Az ünnepség, melyen Fejérmegyei gróf Eszterházy László, Huszár Dezso és Sárközi Aurél képviselik, a következő módon fog lefolyni: A társulat Győrvarmegye és Győrmező kir. város főispánja, Győrvarmegye alispánja, Győr szab. kir. város polgármestere és rendőrkapitánya, a megboldogult társulat elnök családjának képviselői, a választmány tagjai és a társulat igazgatója társaságában a Bécsből érkező gyorsvonatnál fogadják és üdvözlő a király képviselőjét, erdődi herceg Pálffy Miklós magyar udvarnagyot, aki aztán a vele érkező legmagasabb udvari méltóságok képviselőivel és a fogadásra megjelentekkel együtt kocsiokon a Kioszkhoz vezető hídhöz megy, onnét pedig gyalog az obeliszk elé vonul, ahová az emléktá-

blatára megérkezett összes vendég és a díszközgyűlés tagjai már előzetesen kivonulnak. Németh János kapuvári prépost, társulati alelnök megtartja az emlékbeszédet és a megboldogult társulati elnöknek az obeliszk elhelyezett bronzrelief képét leleplezti. Társulati elnök felkéri Győr szab. kir. város polgármesterét az emlékműnek és az ahhoz vezető hídnak a város által lendő átvételére és fenntartására.

— **Birtokbérlet.** Basch Adolf fiait bérbevételek Szógyény-Márich László gróf berlini nagykövet 3400 holdas csóri birtokát.

— **A vármegyéről.** A megyei közvábi bizottság október 7-én ülést tart.

— **Jótekönyvelő mulatság** Hercegfalva urfi fiatalja szept. hó 28-án az el. isk. könyvtár-alapjára táncmulatsággal egybekötött jótekönyvelő kabarett-estét rendezett nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. Ez est sikerét legjobban bizonyítja a közönség szívnem akaró tapsa, mellyel a kis művészgárda fáradságát és ügyességét akarta honorálni. A rendezőség ügyesen válogatta össze az előadandó számokat, a legszebbet a legjobbat akarván nyújtani a közönségnek. A monológok és dialógok sorát egy-egy énekszám szakította meg, mely a többi számokkal egy kellemes egészet adott. Bár elismeréssel adózunk az összes szereplőknek, mégis ki kell emelnünk Keller Ilonkát, és Zenalkó Teruskát, kik temperamentumos, kedves előadásukkal monológjukat az ünnepély fénypontjává tették. A közönség egy kellemes est emlékével hagyta el a termet.

— **A széppászti egyesület** vasárnap d. e. 11 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya az alapszabályok módosítása lesz.

mértőldes utra, öt perc alatt indulhat. Minden uti költsége kikerül egy rupiából s az összes podgyásza belefer a zsebkendőjébe. Tíz rupiáért egy évig csavaroghat munka nélkül, vagy csavaroghat pusztán a munkájára támaszkodva, vagy bejárhatja az országot, mint zarándok. Egy fakirnak a napi kosztja kikerül egy maréknyi rizsből, többet nem is kíván.

Epen itt a baj! Az angolok társadalmi nézetei még az exotikus keretekben is egészen mások! Ez azt jelenti, hogy Ürelmellenek az indusok társadalmiszokásaival szemben: azaz lenézik őket, mint barbárokat.

En nem kutatom azt t. olvasóim jelen leírásomban, hogy mire van hivatva ez a nép, mely megőrizte saját géniuszának alkotásait a természeti behatások örök, nagy védelme alatt s a nyugati civilizációt úgy ahogy, hasznára tudta fordítani anélkül, hogy átalakult volna mássá, mint ami volt, azonban közeledni látszik az idő, mikor az angolok komoly bajoknak néznek elébe Indiában, mely bajokkal szemben eddig vezetett gyarmati politikája tarthatatlan lesz. Az indiai brit uralom hibái és viszásságai három kategóriában csoportosíthatók, a melyek a dolog természeténél fogva erősen átfolytak egymásba: ezek az általános kormányzati, továbbá a faji és társadalmi téren követett politika és magatartás tévedései.

(Folyt. köv.)

— **Exhumálás.** Dávid Károly 13-as huszár Székesfehérvárról még ez év január 20-án felakasztotta magát. Akkor eltemették itt helyben a Szent Lélek-temetőben s most hozzátartozói azzal a kérelmmel fordultak a hatóságokhoz, hogy halottukat hazavihessék Mezőtúrra, hogy szülőföldjében porladjon. A hatóságok a kérelmet engedélyezték s a januárban eltemetett hullát ma reggel fél 8 órakor exhumálják a hatóság jelenlétében.

— **Akar Ön 15—20 koronát megtakarítani?** Nézzé meg akkor a férfiszövet-maradékokat Keresztes Zsigmondnál. Egy maradék egy öltönyre elegendő. Téli kabát szövet-maradékaikat a legfinomabb anyagból meg lehet olcsó árakban.

— **Körözvény.** A Komáromy-féle betörésről a rendőrség a következő körözvényt adta ki: Szept. hó 29—30-án reggel egy eddig ismeretlen egyén Komáromi Mátyás itteni lakos lakását hamis kulccsal felnyitotta, a szobában levő szekrényt felleszítette, egy kazáltából egy duplafedelű női aranyórát láncsal együtt (Eisenbarth) 400 K, egy arany karórtó egész sima, kis horpadással 50 K, egy fekete tulleazüst karkötő sima, 30 K, egy női bróss, egy nagy ametiszt körül kis kövekkel 100 K, egy arany férfi pecsétyűrű K. M. monogrammal felette 5 águ koronával 80 K, egy férfi aranygyűrű piros négyzetes kövel 40 K és egy arany női gyűrű ellopottot, kérek a nyomozás megjejtésének eredményéről értesítést. Székesfehérvár, 1913 október 1. Sáy s. k. rendőrfőkapitány.

— **Mikor a koldus ijeszteget.** Horváth József kéregető összekoldult pénzén ijeszteget revolvert vett s ezzel a hálteri piacon a kofáknak és a vásárlóknak nagy rémületére, lövöldözni kezdett. A megrémült asszony népség abban a hitben, hogy valódi revolver van a koldusnál, rendőri segítség után futott. A rendőr azután lefűlelte a fűzpuskás koldust, kit rendezavarás miatt a rendőrség három napi elzárásra ítélte.

— **Közérdeklő hasznos utasítás.** Hogyan védekezzünk a moly kár ellen? Közismert tény, hogy az olcsó hulladékból, vagy régi illott szövetből készült ruhadarab veszélyeztetni a lakás összes gyapjuból készült tárgyait, ezért fontos és célszerű a férfi szöveteket és posztókat, női kosztiumkalmékat olyan helyen vásárolni, ahol ebből az egyetlen cikkből állandóan nagy a kereslet s nagy a fogyasztás, mint például: itt helyben Rudbányai kizárólagos posztókereskedése, ott a nagyforgalom következtében a gyapjúárak folytatólagosan tiszta friss állapotban kerülnek eladásra, férfi 5 koronától, női kosztiumkalmék métere már 3 koronától. Csodás nagy választék fekete és kék női kosztium divat szövetekből.

— **Tűz.** Sárkeszin ifj. Somogyi Istvánnál tűz volt. Egressy István 43 éves cselédét ugyanúsitják a gyújtogatással s ezért le is tartóztatták.

— **Szerdán és pénteken friss halat, élő rák s naponta friss vadak kaphatók Gebauer Testvéreknél Telefon 340. Vadakat a legmagasabb árban veszünk.**

— **Birki J. utáda Öllő József** sütődjében kenyérsütősek d. e. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadják.

— **A pótdó 82 % marad.** Ma ül össze a városi állandó választmány, amely hivatva van az 1914. évi pótdó megállapítására a közgyűlésnek javaslatot tenni. Mint halljuk, a választmány előrelátólag azt fogja javasolni, hogy a pótdót ne emeljék, hanem maradjon 82 %, mint volt a múlt évben. Hogy lehetséges ez? Kérdezhetik azok, akik szem előtt tartják, hogy a város a múlt évben vízvezeték-utcabőrlést, tanítóképzést rendezett. Ez úgy lehetséges, hogy a város az idei évben is takarékoskodott másoldalon s jövőre még jobban fog takarékoskodni, az 1914 évi pótdóra lesz fedezet. Az építési szabályrendelet, ha életbe lép, 5—6000 K-t hoz a konyhára, az ipariskola után is nagyobb segélyt kapunk s az időközi emelkedésekről nem szabad megfeledkezünk. Az új adótervény szerint a város 30—40000 koronával kap többet. Hát még, ha városi takaréklenne! Akkor egyszerűen le is lehetne szállítani a pótdót. Bizony örülhetünk, ha ennyi újítás és fizetésvetés dacára marad a pótdó az, ami volt.

— **Délutánonkint meleg füstölt husok, kiváló minőségű hentesárak.** Marschallnál Kossuth-utca.

— **Legfinomabb teavaj 1 kiló 90 filléért kapható a Bodega Csemege Csarnokban.**

— **Sokoldalú kérdezősködésre tudatom, hogy raktárom nagyban kibővítettem, mert sikerült sok árut olcsón vennem. Női ruhakelmékben, pargetokban, vásznakban, ágyterítőkben nagy választék, olcsó árak mellett, Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete, Szent Imre-utca.**

LAX és MARTIN

ujjonan berendezett

ÁRUHÁZA

MEGNYILT!

Áruraktárunkat nemcsak ruhakelmékben, hanem vászon és kész fehéreneműekben megnagyobbítottuk. — Különösen ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat az alábbi cikkekben u. m.

Kész kostümökben

Kész bluzok és

Kész pongyolákban

Kész aljakban

valamint

női- és gyermek-
! felöltőkben. !

A divat legutolsó darabjai.

Szabott árak. — Telefon 168.

Egy liter asztali öreghegyi ó-bor
1 K 12 fillér. Kapható a Székesfe-
hérvári Korosztály Fogyasztási Szü-
vetkezetben.

Mindenemü drogeriai cik-
ket ALBA drogeriában ve-
gyünk.

Tea

1 csom. 100 gr császár keverék	kor. 1.40
50 háztartási tea	70
50 háztartási tea	80
1 kg 1 doboz angol tea	40
különlegesség	14-

Kapható: Fiumei kávébehozatal
Székesfehérvár. — Telefon : 250.

REGÉNY.

Csejthevár asszonya.

Regény a XVII. századból.
Németből fordította: Sebestyén József.
(48)

A leányok nagyon hálásak voltak Dóra leereszkedő módoráért, és jéságáért a szülők pedig nem győzték eléggé áldani a fejedelem-asszony kitünő gondolatát.

Réthy ezáltal hamarosan elkészült a reá bízott tervképzésről és visszautazott a várba. Még mindig a kellemetlen jelenet hatása alatt állott; félt a Dórával való találkozástól, másrészt azonban örült, hogy Klárát újból viszontláthatja. Útközben eszébe jutottak a fejedelemasszony bosszút lihang szavai, de nem sok ügyet vetett rá, mert vakon bízott Nádasdy nemes szívében; leghatalmasabb, ütökártyája pedig mindenesetre az asszony hűtlensége volt, melyről azt hitte, hogy azzal mindenkor sakkban tarthatja támadóját.

A kocsi gyorsan közeledett a vár felé, mely az ő szívének legnagyobb boldogságát rejtette magába. Nagy szeretettel nézte a kedves helyet s mikor a kocsi begördült a vár udvarára, szeméi kutatva lesték Klára ablakát. De hiába. Dóra azonban ott áll szobája ablakában s akkor is ott maradt, mikor Réthy kocsját megjelent. Hideg nyugodtsággal nézett alá az udvarra s anélkül, hogy

egy arcizma megrándult volna, tekintett az érkezőre. Réthy felsietett a tépcsón s azonnal jelentkezett a fejedelemasszonynál, akinél rögtön bebocsátást nyert. Némi elgödöntség és bátoratlanság vett erőt a fiatalbőre, mikor a szobába lépett. A fejedelemasszony íróasztalánál ült és egy nagy csomó irás között olvasgatót s lapozgatót. Anélkül, hogy föltekintett volna, tovább folytatta munkáját, Réthy pedig zavartan állt meg a szoba bejáratánál és várta, míg a szólásra engedelmet kap. Ez a kiüsz szünet jó hosszú ideig tartott, mikor végre Dóra megszólalt.

És ön elhagyta már a kastélyt? Igen fenség!

S ki adott önnek engedelmet arra, hogy a várba visszatérhesen?

Engedelmet ugyan senkisémm adott, de...

Mióta lett korlátlan hatalmú úr? — intézte tovább gúnyos kérdéseit Dóra a fiatalbőrehez — vagy talán elfelejtette és nem tudja, ki az ön felebbvalója és parancsolója?

Mindenesetre fenséged rendelkezik velem — felelt Réthy a gúnyolódo csipkelődésre — mely már komoly irányba kezdett terelődni.

És ezt nem tekinti az én akaratom és parancsom megszégésének? — folytatta a fejedelemasszony. Vegye tudomásul, hogy ezt számon fogom kérni öntől a fejedelem előtt! Ez az eljárás kétszeresen latba esik olyan embernél, ki az államban oly magas méltóságot tölt be, mint ön! Vagy annyira naivnak gondol engem, hogy én ne tudnám az ön gyors visszatérésének titkos okát? Dóra aztán, mintha mi sem történt volna pár perccel előbb, közönyös hangon kezdett kérdezősködni a kertőről, a parktervek sikeréről.

(Folyt. köv.)

Tolnamegyében vasut közelében egy 200 holdas jó minőségű földbirtok kedvező feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Varrónál állandó alkalmazásra felvesz Vida Elek kárpitos Megyeház épület.

Egy hallósnny azonnal felvétetik Lakatosncca 1. cipészület.

A Székesfehérvári Hitelközvetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhozzállítva: I. r. poroszszémet 4.40, szápári szemet 2.80, palotai szemet 1.40, aprított tűzfát 3.20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Két szobahírat teljes ellátásra felvesznek. Cím a kiadóhivatalban.

Tanoncot felvesz Vida Elek kárpitos Megyeházépület.

Rollós kirakat jutányosn eladó a Bodegában.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakszzerűen készítenek,

SINGER CO. varrógép-részvény-társaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,

Székesfehérvár Nádor-utca, Töltényi-ház.

200 holdas

kitünő buzatermő birtok fővonal mentén Székesfehérvár közelében olcsón a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban.

HA AKARJA

a külföldi regények mondat és mesék helyéit a történelmi valóságunk megfélelően ismerni

a **vörögző asszonyt**
Bárhóry Erzsébetet, akkor ve-
gye meg kiadóhivatalunkban Sebestyén József könyveské-
jét. Abból az egész bünyűget és bűnpétt a maga valóságában megismerheti.

A nagyérdemü közönség tudomására hozom, hogy **Távirda-u. 5. sz. alatt levő**

férfiszabó műhelyemben

elvállalok megrendeléseket, valamint fazon munkákat és azt a legújabb divat szerint elkészítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégítem szolid árák mellett. A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ILLÉS JÓZSEF,
férfiszabó.

Ha azt akarja, hogy bársonysima, szép kezei legyenek használjon **BENZOE TEJKRÉMET.** Kapható STEINER BÉLA drogériájában. Kossuth-utca 7. — I tégely 40 fillér.

PROHÁSZKA PÜSPÖK MŰVÉSZI BRONZPLAKETTJE.

A Katolikus Sajtóegyesület kiadásában megjelent és kapható annak a művészi ezüst plakettnek kicsinyített bronzból készült másolata, melyet a nagy püspök 30 éves jubileuma alkalmából négy fővárosi katolikus egyesület-től kapott emlékként. A plakett Zs. Császár János szobrászművész pompás munkája és a székesfehérvári püspöknek eddig legsikerültebb képe.

A plakettek darabonként 10 koronáért rendelhetők meg a Katolikus Sajtóegyesület központi irodájában (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7.), ahonnan az összeg előzetes-beküldése esetén portómentesen küldik meg a rendelőknek.

Ugyancz a plakett márványbailllesztve is megrendelhető darabonként 20 koronáért, de ezek elkészítéséhez időbe kerül s így arra várni kell.

Megrendelhetők e plakettek a Szent István Társulat könyvkereskedésében is (Budapest, IV. Kecskeméti-utca 2.), ahol azok árusítását szíveségből elvállalták.

Székesfehérvárról KLÜKNER-nél kaphatók.

Veszprémi kiállításon 1904. Éremmel kitüntetve! Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletre és bárba is kaphatók legolcsóbb árák mellett.

Zongorák	600	K-ól feljebb
Pianinók	450	
Harmoniumok	70	
Cimbalmok	70	
Cimbalmok pedállal	130	

10 évi jótállással.
Javitások és hangolások a legjutányosabban eszközöltetnek.

HEIN MARTON

a Dunántul legnagyobb műhangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Símor-u. 37.

Szigoruan szabott szolid árák.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.